

ĀGalīgalibona edi buka dolidolina

Lainuwanega

Niga bukana gilugilumina ba giu laukaidi faiona. Laidalolo 1 bi 2 ba bainewa āgalibona Deivida i peki bi natuna Solomon ena gabu i vaivaina i giuwata. Wailabuna laidalolo 3-11 ba bainewa Solomon ena waibada Islael nopenomo i dididigana i giuwata. Bi kota bainewa Yelusalemmo Maimaituwa ena vanuwa i āgalāgalana i giuwata. Bi giu waifaionina ba bainewa Islael lavedi a dailidi te dam labu a tubuāga, Islael aibadabada yawannemo bi Duida yalousa yawannemo. Niga damdi labu edi āgalibona āgemogemotaāga a moito saāga. Bi niga bukana ba niga āgalibonedi i giuwatedi. Bi i wailoveda te bamo āgalibonana BADA Maimaituwa i kaiwata mai Deivida i voivoiyena bi bamo āgalibonana BADA Maimaituwa i lau kasaāgaiāgye bi maimaituwa āgesaudi i kaiwatedi.

Lauvina

Āgalibona Deivida i peki bi natuna Solomon gabuna i vai laidalolo 2:10-12

Solomon Maimaituwa i waibaāga te nuwauyauya ya vite 3:3-5,7-14,16-28

Solomon ena waibada i dididigana 4:20-21,25

Solomon Maimaituwa ena vanuwa i āgalā bi aubaina i laupali 5:1-6, 6:1,7

Seba āgalibonana waivinina āgalibona Solomon i vakita 10:1-9

Āgilālibona edi buka dolidolina 2:10-11ii Āgilālibona edi buka dolidolina 3:3

Solomon Maimaituwa i gose kamağe 11:1-5,7-13,26-33,35,40

Solomon i peki bi natuna ena gabu i vai 11:42-43

Lava a dailidi te dam labu Islael bi Diuda 12:1-20,25-31

Ālibona Aḡab Maimaituwa i ġose bi maimaituwa ġesaudi i lauduneyedi 16:30-33

Taugiuwatana Elaidiya iwape natuna i waiyawasani 17:1,8-16,17-24

BADA Maimaituwa, oya kamel dabanemo Bal ena taugiuwatana i lauyovoġedi 18:1-2,17-46, 19:1-21

2

Deivida i peki

10-11 [✳]Laġannemo ġalibona Deivida mamiyanemo tana Islael lavedi i waibadaedi. Bi dolinemo ba kwalabu 7 Ĝiblon tauninemo i gei miya bi muliġa kaka kwalabu wapana 33 Yelusalemmo i miya. Bi tana kwalabu 40 Islael lavedi i waietadoliyedi. Bi i peki te tamatamana diyedimo a dobo Yelusalemmo. ¹² Mulinemo Solomon i saġa tamana Deivida ena gabu i vai bi Maimaituwa i voiye te ena waibada i ġailisi gulata.

3

Solomon nuwauyauya aubaina i waibaġa

³ Solomon BADA i wainuvaine gulate bi tamana Deivida ena waigake matabudi i kaiwatedi. Bi

[✳] **2:10-11:** 2 Sam 5:4,5

Āgaliġalibona edi buka dolidolina 3:4iii Āgaliġalibona edi buka dolidolina 3:12

mwali ġemota ba tana ġamoġamo i laulause-wasewayedi bi piupiu i gabugabudi maimaituwa kaikaiyovudi ani lauduneyedi gabudimo. ⁴ Bi ġalibona i nawa Gibionmo sewasewa gabuna aubaina bi mba dobuna ba anilaudune gabuna dididiga. Taunana aubaina ġalibona i nawa bi gabuġosa puyona sewasewa wapana 1,000 i lausewasewayedi mba gabunemo. ⁵ Ĝome laubonimo Bada i laumaġata Solomon lisinemo bi i giuwena gado, “Bai kuna ġoena ba lisigumo kwai baġa bi ya vitem.”

⁷ “Aee, egu BADA bi egu Maimaituwa, kuna voiyegu te tamagu Deividia ena gabu e vai. Bi geġga te tagu ba gomana yababa mote bai e sibe te bainewa niga lavedi yaċċi badaedi. ⁸ Bi tagu em taupaula em lava Islael nopolimo kuna vinegu. Bi niga lavedi ba a wapa gulata mote ani iyevina. ⁹ Taunana aubaina tagu em tau-paula nuwauyauya kwa vitegu te em lava yaċċi etadoliyedi bi kota edi pilipilimo giukauwa bi kaiyovu ya vaiye ġonedi. Bi aiyai kaka bena luvana te niga lavedi wapawapa guletidi ya lau etadoliyedi?”

¹⁰ Bi Solomon nuwauyauya i waibaġaye aubaina teBADA i wainuwavisu. ¹¹ Bi i giuwena gado, “Tam mote miya wailofa, waimane gulata ee em ġavixx waipekidi aubaina ku waibaġaq. Tam ba waibada kauwa nuwauyauyan aubaina kunai baġaq, te bainewa egu lava kwai etadoli kauwedi. ¹² Taunana aubaina noġota kauwa bi nuwauyauya ba ya vitem, mote aiyai wala mai

Āgilālibona edi buka dolidolina 3:13iv Āgilālibona edi buka dolidolina 3:22

i vai ee mulīga mote aiyai ima vai. ¹³ Avena te waiguyau mote ku waibağaye bi kamaina te yà vitem. Lağannemo ma miyammo waiğalibona kuna vai bi isam i didiga, mote mai ġalibona ġesaudi vaitedi ġemogemotimi. ¹⁴ Bi bamoda kalinagu bi egu waiğake kwa kaiwata kauwedina maibena tamam Deivida i voivoiyena ba tagu yà voyem te em miya ya lofa.”

Solomon nuwauyauya i waimağati

¹⁶ Muliğä kabaleya waivinidi labu a tava ġalibona Solomon lisinemo bi ai bağä te edi pilipili maso i ka didimani. ¹⁷ Bi ġemota i giuna gado, “Egu bada, niga waivinina bi tagu vanuwa ġemota nophonemo ka miyamiya. Tana bi tagu libilibi ke bewedi. ¹⁸ Tagu e laubewa te lağan faiona a kovi kaka egutau gomana i bewa. Ġome mote aiyai ġesau bi tama taumaiğä.

¹⁹ “Bi dudubalemo niga waivinina natuna i kenavunu. ²⁰ Taunana aubaina e kenakena kauleya ba i kena moito bi natuna pekipekina i bewa te bwagagumo i waikena bi tagu natugu yawayawasanina i bewa te tana bwaganemo i waikena. ²¹ Bi olaolalemo dobu i yana kamakağe bi e kena moito te maso gomana ei susu bi e kita te gomana i peki bi e kitakita kaukauwe ba tagu mote natugu.”

²² Bi waivini ġesau i giuna gado, “Geğä! Gomana yawayawasanina ba tagu natugu bi gomana pekipekina ba tam natum.” Bi waivini dolidolina i giubagibagina gado, “Geğä! Gomana yawayawasanina ba tagu natugu bi gomana pekipekina ba tam natum.”

Āgaliġalibona edi buka dolidolina 3:23v Āgaliġalibona edi buka dolidolina 4:21

Bi ġome ġalibona matanemo ai kagiu.

²³ Kamaina bi ġalibona i giuwedina gado, “Walitau kwa giugiu te tam natum yawayawasanina bi emtau natuna pekipekina bi kota ġesaūm kwa giugiu te tam natum yawayawasanina bi emtau natuna pekipekina.”

²⁴ Ĝome te ġalibona i giuna gado, “Kepata ko vai natome.” Kamaina bi kepata a natome.

²⁵ Bi i giuwedina gado, “Gomana yawayawasanina ko koisenā labu te nevana enatau ko vite bi nevana enatau ko vite.”

²⁶ Bi gomana tina otina natuna nuwana i poya kauwe bi ġalibona i giuwena gado, “Aee, ġalibona, avena, gomana yawayawasanina waivinina ko vite.”

Bi waivinina ġesauna i giuna gado, “Geġa, ko koisenā labu te kainuwakava!”

²⁷ Kamaina bi Solomon i giuna gado, “Gomana komai peki bi waivini dolidolina ko vite banina tana natuna.”

²⁸ Maimaituwa Islael lavedi edi ġalibona nuwauyauya i vite bi lava edi pilipili i kaka didimanidi, taunana aubaina ġalibona a vivile kauwe.

4

Solomon Islael lavedi i waibadaedi

²⁰ Diuda bi Islael lavedi a wapa gulata maibena bubu nisa diyanemo. Tedi a kani, a tego bi ai nuwavisu. ²¹ Bi ġalibona Solomon dobu matabuna i waibadaena ba gauba dididigina Efleit te i nawa Filistiya lavedi edi dobumo bi Idip edi palatemo. Bi niga lavedi ġalibona Solomon

Āgalīgalibona edi buka dolidolina 4:25vi Āgalīgalibona edi buka dolidolina 5:5

ena waibada sauginemo ba a voteyeteye bi edi puyo a giugiukamağedi lisinemo.

²⁵ Bi sauginemo ġalibona Solomon ma miyana ba Diuda bi Islael lavedi nuwaubamo a miyamiya bi mote pilipili nananakidi a banabanavidi. Noke aibadabada yawaninemo, Den damna edi dobumo te i yovo i nawa nove yalousa yawaninemo, Biyasiba malagaina palatina matabuna ba a miyamiya kauwa bi dam ġemoğemotaġa edi vanuwa bi edi bayau ba kamaina.

5

Solomon Maimaituwa ena vanuwa ġalana aubaina i vononogħa

¹ Sauginemo Taiya edi ġalibona Ĝilam i vaiye te Solomon tamana Deivida ena gabu i vai ba tauwainoyanoya i giukamağedi Solomon waiyebonena aubaina banina tamana Deivida wala ma miyana ba Taiya edi ġalibona vaitena a waitau kauwa.

² Kamaina bi Solomon giu i giukamaġe ġalibona Ĝilam lisinemo bi i giuwena gado,

³ “Tam kuna sibe te bainewa tamagu Deivida dobu wapewapedi vaitedi a waiġavija. Taunana aubaina mote ġemoğemotina te maso Maimaituwa anilaudunena vanuwina i ġala.

⁴ Bi tagu niganana BADA egu Maimaituwa nuwauba i vitegu te visuvisunemo yà miyamiya bi mote bamo egu ġavija.

⁵ [✳]Taunana aubaina niganana yà wainoġota

[✳] 5:5: 2 Sam 7:12,13

Āgilālibona edi buka dolidolina 5:6vii Āgilālibona edi buka dolidolina 6:1

te Maimaituwa anilaudunena vanuwina yà ġala. Bainewa Maimaituwa tamagu Deividia i giugiuwena mainana, tana i giuwena gado, ‘Tagu kaka natum ġemota yà voiye te em gabu ya vai bi tana taunana kaka anilaudune vanuwina ya ġala isagu anivivilena aubaina.’

⁶ Taunana aubaina em taubagibagi kwa giukamaġedi Lebononmo te kai seda sa oidi tagu aubaigu. Bi egu taubagibagi vaitedi sa noya ġemota bi em taubagibagi bainewa kwa ġoegħoena luvanemo yai maiidi. Kuna sibe te tama mote kai oidi ka sibedi mai temi Sidon lavemi kona sibesibena.”

Kamaina bi ġalibona Solomon Ĝilam edi ġalibona lisinemo kai i gimelidi bi Islael oloolotodi 30,000 i legaudi te a sagu bi kai bi anilaugħala ġoneġonedi a liye tavaite. Maimaituwa ena vanuwa ġalana aubaina.

Bi Solomon kota olooloto 150,000 i legaudi te sa noya, tedi ġakima nananakidi a bwalibwalidi Maimaituwa ena vanuwa ġala aubaina.

6

Solomon Maimaituwa ena vanuwa i ġala

¹ Solomon Islael lavedi i waietadoliyedi te kwalabu faiona a kovi bi kwalabu wai 4-na nawalaina wailabuna sa wai isana Ziv, ġome BADA ena vanuwa ġalana i waitubu. Bi Solomon ena magumagula Islael lavedi Idip dobuna a potiyovo kamaġena ba kwalabu 480 a kovi mulidimo kaka niga noyana i waitubu.

Āgalīlibona edi buka dolidolina 6:7viii Āgalīlibona edi buka dolidolina 8:5

7 Bi anilauḡala bwanali a bwali wainonodi tabudimo bi a natomedi, te mote ḡadivi bi ḡama dagugudi sima vaiyedi anilauḡala gabunemo.

11-12 Bi ḡalibona Solomon Maimaituwa ena vanuwa i ḡalāḡala aubaina te BADA i giuwena gado, “Bamoda egu giuvavasaḡa matabudi kwa vaiyedi bi egu waiḡake kwa kaiwata kauwedina ba tamam Deivida lisinemo e giugiuwapana, tam lisimmo yà voiye. **13** Tagu, egu lava Islael vaitedi ka miya bi mote yàma ḡosedi.”

14 Kamaina bi ḡalibona Solomon Maimaituwa ena vanuwa i ḡala kovi.

8

Waianina bogesina a natome Maimaituwa ena vanuwemo

1 Kamaina bi ḡalibona Solomon Islael wai babadidi bi dam babadidi i giuwedi a tava Yelusalemmo, te Maimaituwa ena waianina bogesina Saiyonmo, Deivida ena malagaimo bi a saḡena Maimaituwa ena vanuwemo.

3 Sauginemo Islael babadidi matabudi a tava ba pilipilisi bi Livai damna BADA ena waianina bogesina a avali nawe. **4** Tedi palai waiyawa bi ena ḡonaḡona matabudi a avala nawa Maimaituwa ena vanuwemo. **5** ḡalibona Solomon bi Islael babadidi matabudi laumatamo a dolidoli bi waianina bogesina muliḡa a avaavalī sage bi tedi sipu bi kau wapewapedi a lausewasewayedi.

Āgālibona edi buka dolidolina 8:6ix Āgālibona edi buka dolidolina 8:29

6 Kamaina bi pilipilisi BADA ena waianina bogesina a avali nawe, gabu Waiwaiyawinemo bi kelubim mabedi gabulidimo a sako.

10 [◊]Bi sauginemo pilipilisi gabu Waiwaiyawina a gosegose ba giyou pwatapwatana BADA ena vanuwa i waiwavu. **11** Taunana aubaina pilipilisi mote luvana te edi noya maso a voiye banina BADA mayavaina Maimaituwa ena vanuwa i waiwanavu.

Solomon i laupali

22 Kamaina bi Solomon olta sewasewa ani gabuna matanemo i moito bi Islael lavedi matabudi tana mulinemo a moito. Tana nimana i kailagetidi bi i laupalina gado, **23** “Oo BADA, Islael edi Maimaituwa bamō mote maimaituwa ġesau galewemo ee dobumo mai tam. Bi tam em waianina kwa kaikaididi bi em nuvavaina tedi mabai nuwedi tabutabunemo sa vovoteyeteyemna lisidimo kwa kamaġati.”

27 “Maimaituwa tam kuna saġa gulata mote luvam te niga dobunemo bi malamo kwa miya. Bi kota niga anilaudune vanuwina e ġalana ba i ġaubo gulata. **28** BADA egu Maimaituwa, tagu em taupaula egu pali kwa vaiye. Bi bai yà waibaġayemna niganana kwa vitegu. **29** Bi niga Maimaituwa em vanuwa dudubala bi suwala kwa kitawata. Tam kuna giu te niga gabuna isam ani laudunena, taunana aubaina sauginemo em taupaula em vanuwa yà yaba wata bi yà laupalina ba egu pali kwa

[◊] **8:10:** Pot 40:34,35

Āgaliālibona edi buka dolidolina 8:30x Āgaliālibona edi buka dolidolina 10:4

vaiye. ³⁰ Sauginemo bi tagu em taupaula bi em lava Islael vaitedi niga āome em vanuwa kai yaba wata bi ka laupalina ba tam em animiya malamo ema pali kwa vaiye bi ema gebogebo kwa noġotikamaġedi.”

⁴¹⁻⁴³ Sauginemo tautavatava Islael nōponemo sa miyamiyana sa tava isam aubaina bi em vanuwina sai yaba wata bi sa laupalina ba kamaina te noke em animiya malamo bi edi pali kwa vaiye. Banina mba lavedi em āailisi bi gium a vaiye bi niga āome a tava. Mba mainana kaka tam sa sibem te em vanuwa e āgalana ba isam ani kasaġesaġena.

10

Siba ġalibonana waivinina Solomon i vakita

¹ [◊]Sauginemo Siba ġalibonana waivinina i vaiye te ġalibona Solomon isana i dididiga bi enaipatutu BADA lisinemo ba i nawa lisinemo bi waitala wapewapedimo i wailaulubu. ² Tana ena waibabada bi waiguyau āoneġonedi, masi panepanedi, gold wapewapedi bi āakima kipokipolidi kamelo wapawapa dabedimo ai geludi bi a tavaitedi Solomon lisinemo. Bi ena waitala wapewapedi i noġonoġotidina taudidi Solomon i waitalaye. ³ Bi Solomon waivini ena waitala matabudi i giu waididimani kovidi bi waitala ġesau mote bamo lisinemo i pilipili. ⁴ Sauginemo Siba ġalibonana waivinina Solomon ena nuwauyauya bi ena animiya i

[◊] **10:1:** Met 12:42

Āgalīgalibona edi buka dolidolina 10:5xi Āgalīgalibona edi buka dolidolina 11:1

ḡalaḡalana i kita te i visu kauwa. ⁵ Bi kota kani benamo i kitedi, ena tauwaibabada edi animiya, ena taupaula edi gala waimatakanikanidi a kotedi, ena waen tautego lubudi bi gabuḡosa sewasewana Maimaituwa ena vanuwemo i gabugabudina i kitedi bi i sove gulata.

⁶ Taunana aubaina ḡalibona Solomon i giuwena gado, “Egu dobumo e miyamiya bi em nuwauyauya bi bai matabuna kuna voivoiyedina ba lava a giuwegu bi e vaivaiyena ba niganana e kita te giukauwa. ⁷ Mba laḡandimo a giugiuweguna mote yāi sumāgedi bi niganana tagu e tava bi mata otigumo em waiguyau e kita te i dididiga gulatana, kaka lava a giugiuweguna. ⁸ Bi em taupaula bi em tauwaibada ba sa wainuwavisu gulata, tedi laḡan matabuna sa miya bi em nuwauyauya sa vaivaiye. ⁹ Kasaḡesāğe BADA em Maimaituwa lisinemo, tana i wainuwavisu bi waibadamo i sako sağem te Islael lavedi edi ḡalibona. Tana ena nuwavaina Islael lavedi lisidimo ya kena nonoḡa, taunana aubaina i voiym te kunai ḡalibona te didimanemo kwa labe kauwedi.”

11

Solomon BADA i miya tautauliye

¹ ✧ Ġalibona Solomon, Idip ḡalibonana natuna i naḡi a miyamiya bi kota wali dobu waiwavinidi i kita waiviniyedi bi i naḡidi. Bi waivinidi ba Mowab, Amon, Edom, Sidon bi

✧ 11:1: Wai 17:17

Āgalīlibona edi buka dolidolina 11:2xi Āgalīlibona edi buka dolidolina 11:11

Āiti dobudi waivinidi. ² ✽ Dolinemo BADA Is-lael lavedi i giu vavasağedina gado, “Temi mote niga dobudi lavedi komai nağinqäiyedi banni-nu wemisa liuwidi te edi maimaituwa ko lauduneyedi.” ³ Ālibona Solomon mwanemwanena 700 ālibona damdim a tubutubugāna bi waivini 300 ba enaya a paupaula te i nağidi bi niga waiwaivinidi a voiye te BADA ena Maimaituwa i ġo-se kamaġe.

⁴ Bi ālibona Solomon ena waimagula saug-inemo ba mwanemwanena nopona a vitale te edi maimaituwa i lauduneyedi. Bi tana mote i waisumaġadidi, BADA ena Maimaituwa lisinemo maibena tamana Deividia i waisumaġana. ⁵ Tana Sidon lavedi edi maimaituwa waivinina, Astolet bi Amon lavedi edi maimaituwa Molek gebogebo otina, taudidi i kaikaiwatedi.

⁷ Yelusalemmo beubeu yawannemo olip oyana dabane-mo ālibona Solomon Mowab lavedi edi maimaituwa gebogebona isana Semos bi Amon lavedi edi maimaituwa gebogebona isana Molek, ani lauduneyedi gabudi i ġaledi. ⁸ Bi mainana kota mwanemwanena wali dobu waivinidi edi ani laudune gabudi i ġaledi te ġome piupiu a gabugabudi bi a laulausewasewa edi maimaituwa lisidimo.

⁹⁻¹⁰ Dolinemo Maimaituwa malabu i laumaġata ālibona Solomon lisinemo bi i giu vavasağena gado, mote maimaituwa ġesaudi kuma lauduneyedi bi geġa te Solomon Maimaituwa i laukasaġaiġaiye. Taunana aubaina Maimaituwa i medi gulata Solomon lisinemo. ¹¹ Bi i giuwena

✽ 11:2: Wai 7:3,4

Āgilālibona edi buka dolidolina 11:12xiii Āgilālibona edi buka dolidolina 11:31

gado, “Tam egu waianina bi egu waiğake mote ku kaiwatedi taunana aubaina em waibada Islael lavedi lisidimo yà kaikamağe bi em tauwaibabada ġemota yà vite. ¹² Bi tamam Deivida kananawamo, aubaina niganana ma miyammo mote mainana yàma voiye bi mba waibadana ba natum lisinemo kaka yà kaikamağe. ¹³ Bi ena waibada mote matabuna yàma kaikamağe bi egu taupaula Deivida kananawamo aubaina natum tana dam ġemota yai badaye banina Yelusalem ba e vine aubaigu.”

Yelobwam ġalibona Solomon i waiğaviye

²⁶ Ālibona Solomon ena taubagibagi edi bada ġemota ba Yelobwam. Bi tamana ba Nabet bi edi taun ba Deleda, Ifleim dobuna nophonemo bi tinana ba iwape bi isana ba Deluwa. Tana i miya moito te ena ġalibona i waiğaviye.

²⁷ Niga taunana ġalibona i waiğaviyen titikunina: Solomon tamana Deivida ena taun ganakukuna pakana tikwali gwagwedi i ġuluġuluvidi bi gavogavodi i patipati gududi.

²⁸ Sauginemo ġalibona Solomon i kita te Yelobwam anaanapuna bi noyanoyana guletina ba i sako te Diyousep ena tubulelesa Ifleim bi Manasa damdi nopolimo taubagibagi taulabedi.

²⁹ Lağan ġemota Yelobwam Yelusalem taunina i gose kamağe bi i nawanawa etamo te taugiuwatana Aġida i banavi bi ena gala valivaliuna i kote bi ġome ba tedi taudiġa wapumo. Bi tana ba Silowa lavana. ³⁰ Bi Aġida ena gala valivaliuna i kotekotena i kaikamağe bi i lisilisi te wapedi 12 a tubuġa. ³¹ Kamaina bi

Yelobwam i giuwena gado, “Gala puselidi 10 kwa legaudi banina BADA Islael edi Maimaituwa niga mainana i giu, ‘Tagu ġotona te Solomon lisinemo waibada ya kenakenana yà kaikamaġe bi dam wapedi 10 yà vitem.³²⁻³³ Bi egu taupaula Deivida kananawamo bi kota Islael damdi nopodimo tagu Yelusalem malagaina e vine, taunana aubaina Solomon dam ġemota yai badaye. Bi niga kauwina yà voiyena banina Solomon i ġose kamaġegu bi maimaituwa ġesaudi i lau lauduneyedi: Sidon edi maimaituwa waivinina isana Astolet, Mowab lavedi edi maimaituwa isana Semos bi Amon lavedi edi maimaituwa isana Molek. Bi kota i lau kasāgħaiġiyeġu bi egu giuvavasaġa bi egu waiġake mote i kaiwatedi, niga kauwidi i voivoiyedina matagumo mote i visu. Mote mai tamana Deivida.

³⁵ “‘Bi waibada Solomon natuna lisinemo ya kenakenana kaka yà kaikamaġe te dam 10 yà vitem.’”

⁴⁰ Kamaina bi ġalibona Solomon i ġoeġoe te maso Yelobwam i waipeki bi geġa te Yelobwam i naila i nawa ġalibona Sisak lisinemo Idipmo. Bi ġome i miyamiyana eete Solomon i peki. ⁴² Bi ġalibona Solomon Yelusalemmo kwalabu 40 nopodimo Islael lavedi i waibadaedi. ⁴³ Bi Solomon i peki bi tamana Deivida ena taunimo a dobo. Bi natuna Liyabwam ena gabu i vai.

12

Islael lavedi Liyabwam ai ġaviye

Āgalīgalibona edi buka dolidolina 12:1xvĀgalīgalibona edi buka dolidolina 12:9

¹ Islael lavedi Sikem malagainemo Liyabwam a labelabe te maso i tava bi a vine te edi āgalibona.

² Sauginemo Nabet natuna Yelobwam niga giuna i vaivaiye ba tava munaḡa i ġoe. Tana wala āgalibona Solomon i naile kamaġe te i nawa Idipmo i miyamiya. ³ Taunana aubaina Islael babadidi ena giu a giukamaġe te ya tava munaḡa. Yelobwam bi Islael lavedi a nawa āgalibona Liyabwam lisinemo ai ġemotidi bi a giuwena gado, ⁴ “Tamam Solomon tama noya dididiga i vitemai. Bi niganana tam niga vitana kwa voiye te ya tekateka kaka em waibada dibunemo ka miya.”

⁵ Bi āgalibona Liyabwam edi giu i waimunena gado, “Ko munaḡa bi laġan faiona ko vitegu te yà nuwa noġonogoġota kaka ko tava munaḡa te yà giuwemi.” Ĝome te lava a munaḡa.

⁶ Kamaina bi Liyabwam magumagula i giuwedi a tava ai ġemotidi, tedi mabai tamana ma miyanemo bi aubaina a noyanoya bi noġota didimanemo a sagusaguna i waitalaedina gado, “Bai giuna ko vitegu te noi lavedi yà giuvitedi?”

⁷ Bi magumagula a giuwena gado, “Bamoda tam niga lavedi kwa sagudi bi bai sa waibaġamna kwa voiye ba tedi em waibada dibunemo sa miya nonoġa.”

⁸ Bi gegħa te Liyabwam magumagula kalinedi mote i vaiye bi tana i nawa ena kimta lava valiudi lisidimo. Mabai tana aubaina a waitau-paulana. ⁹ Bi i waitalayedina gado, “Islael lavedi bainewa yà giuwedi? Tedi sa giugiuweguna gado, ‘Ema noya kwa voiye te ya tekateka mote mai tamam ena saugemo.’ ”

10 Kamaina bi lava valivaliudi niga mainana a giuvitena gado, “Tedi sa waibaḡamna gado, ‘Ema noya kwa voiye te ya tekateka,’ ba tam niga mainana kwa giuwedi, ‘Tagu nopogu i bagibagi kauwa mote mai tamagu. **11** Tamagu noya dididiga i vitemi bi kota tagu noya dididigi otina yà vitemi. Tana madamo i kwapumi bi tagu ba mada wai gedegedelidimo yà kwapumi.’ ”

12 Laḡan faiona a kovi bi Yelobwam bi lava matabudi Liyabwam lisinemo a tava, ġalibona i giugiuwedina mainana. **13** Bi geġa te ġalibona Liyabwam magumagula edi giu mote i vaiye, taunana aubaina tana giu bagibaginemo lava i giuwedi. **14** Bi tana lava valivaliudi edi giu i kaiwata bi lava i giuwedina gado, “Tagu ba nuwagu bagibagina mote mai tamagu! Tamagu noya dididigina i vitemi bi tagu ba noya dididigi otina yà vitemi. Tana madamo i kwapumi bi tagu ba mada wai gedegedelidimo yà kwapumi.”

15 Bi niga mainana i tubuġħana ba BADA ena ġowana luvanemo banina dolinemo taugiuwatana Aġida Silowa lavana, BADA i giugiuwena mainana Nabat natuna Yelobwam i giuvite.* Taunana aubaina ġalibona mote lava kalinedi i vaiye.

16 Sauginemo Islael lavedi a kita te ġalibona mote kalinedi i vaiye ba a giuwena gado,

“Tada mote Diyesi natuna Deividia ena dam isuna!

Tada mote tana ena dam isuna.
Islael lavada ġesquda ta munaġa eda dobugħa,

* **12:15:** Niga giuna ba Āgīgālibona edi buka dolidolina 11:29 nponemo ko kita.

Ālīgālibona edi buka dolidolina 12:17xvii Ālīgālibona edi buka dolidolina 12:25

Deivida itana Liyabwam ena lava otidi taudiġa yai badayedi!"

Kamaina bi Islael lavedi a munaġa edi mala-gaīga. ¹⁷ Bi ġalibona Liyabwam Islael lavedi mabai Diuda damna nophonemo a miyamiyana i wai etadoliyedi.

¹⁸ Oloto isana Adonilam, tana ġalibona ena taubagibagi edi bada bi Liyabwam Adonilam i giukamaġe Islael lisidimo te maso i natomedi lisinemo bi geġa te Islael lavedi ġakimemo a laipeki. Bi sauginemo ġalibona Liyabwam peki giuna i vaivaiye ba ena seliotimo i miya saġa bi i velau i nawa Yelusalem. ¹⁹ Mba sauginemo Islael damna noke aibadabada yawannemo miyemiyedi, Deivida ena dam yalousa yawannemo a miyamiyana ai ġinanedi. Mba waiginenina i kena te niganana.

²⁰ Bi sauginemo Islael lavedi a vaiye te Yelobwam Idipmo i miyamiyana i tava munaġa, ba lava a giuwedi ai ġemotidi bi a giuwe te i nato bi a sako te yai badaedi. Bi tedi mabai Diuda damna nophonemo a waibadana tedi Deivida ena tubulelesa taudiġa a labedi.

Yelobwam Maimaituwa i laukasaġaiġaiye

²⁵ Bi Yelobwam Ifleim dobuna nophonemo Sikem taunina dididigina i gana wai kwaivivili bi ġome i miya.† Bi kota i nawa Penuwel taunina ganakukuna i pati wai kwaivivili.

† **12:25:** Ganana semetimo a pati wai kwaivivili.

Āgilālibona edi buka dolidolina 12:26-27xviiiĀgilālibona edi buka dolidolina 12:31

26-27 Lağan ġemota Yelobwam niga mainana i wai nuwa noġonogota gado, “Islael lavedi matabudi sa nawa Yelusalemmo, Maimaituwa ena vanuwemo edi puyo sa lau sewasewayedi BADA lisinemo. Niga lavedi noke ġome sa nawanawana male nuwed sa vitaledi te Diuda damna edi ġalibona Liyabwam lisinemo sa nawa bi tagu sai pekigu bi tana sa voiye te gabugu ya vai bi nove yalousa yawanina matabuna ya labe.”

28 [◊]Taunana aubaina ena tauwaibabada vaitedi ai ogatala bi koikoitau kau aluwidi labu goldimo i voiyedi bi lava i giuwedina gado, “Noke ko nawanawana Yelusalem ba manekina i lofa. Niga emi maimaituwa, tedi taunana Idipmo a kapotiyovomi.” **29** Kamaina bi ġemota Betelmo i waimoito bi ġesaua Denmo i waimoito. **30** Avena te maneka bi a nawa Denmo bi kau natuna goldimo voivoiyena a laulauduneye, taunana aubaina lava gebogebo a voiye.

31 Bi Yelobwam anilaudune vanuwidi oya dabe-dimo i ġaledi bi dam ġesaudimo pilisi i vinedi, tedi mote Livai damnemo.

Bi mba sauginemo ġalibona Yelobwam Islael i waibadaye bi ġalibona Liyabwam tana Diuda i waibadaye. Bi Liyabwam Diuda i waibadayena kwalabu 17 nopolimo. Bi Diuda lavedi maimaituwa kaikaiyovudi a lau lauduneyedi bi Idip lavedi a nato bi ai ġaviyedi te a lauyovogedi bi edi waiguyau ġoneġonedi, Maimaituwa ena vanuwemo bi ġalibona ena ani miyamo ġonaġona visuvisudiġa a nawedi. Liyabwam bi Yelobwam lağan matabuna a waīgasīġasi.

[◊] **12:28:** Pot 32:4

Sauginemō ġalibona Liyabwam i peki ba natuna Aġida i saġa gabuna i vai bi kwalabu faiona Diuda i waibadaye. Bi tana kota ġalibona Yelobwam vaitena a waigaviya. Bi sauginemo i peki ba natuna Asa gabuna i vai bi kwalabu 41 nopolimo Diuda lavedi i waibadayedi. Bi tana ba ġalibona visuvisuna bi Maimaituwa i laulauduneye bi Diuda lavedi maimaituwa kaikaiyovudi i waigaviyedi. Bi tana kota Islael lavedi edi ġalibona Baġasa vaitena laġan matabuna ai ġasigasi. Bi sauginemo ġalibona Asa i peki ba natuna Diosafat gabuna i vai bi Diuda i waibadaye.

Bi Islael nopenemo Yelobwam natuna Nadab ba ġalibona gebogebona bi mabai mulinemo a waibadana ba a gebogebo gulata. Bi tana kwalabu labu nopolimo Islael lavedi i waibadayedi. Baġasa i miya moito te Nadab bi Yelobwam ena dam lavedi matabudi i waipekidi. Bi Baġasa i saġa ġalibona gabuna i vai bi kwalabu 24 nopolimo i waibada bi i peki. Bi natuna Ela ena gabu i vai bi Islael lavedi kwalabu labu i waibadayedi. Kamaina bi Ela ena tauwaiġaviya isana Dimli i miya moito te i wai peki bi taunaġa i sako saġe te ġalibona. Bi tapalolo ġemota i kovi mulinemo Islael lavedi edi tauwaiġaviya edi bada isana Omli a sako saġe edi ġalibona. Ĝome te Dimli taunaġa i waipeki munage. Bi Omli kwalabu 12 nopolimo i waibada. Mulinemo tana natuna Aġab i saġa tamana gabuna i vai. Bi kwalabu 22 nopolimo Islael lavedi i waibadayedi.

Āgalibona Aḡab Islael i waibadaye

³⁰ Omli natuna Aḡab kauwa gebogebodi wapewapedi i voyedi bi Maimaituwa i lau kasāḡaiḡaiye, mote mai āgalibona dolidolidi a waibadana mainana. ³¹ Bi i wainoḡota te gebo voyena ba kauwa āgaubona maibena Nabet natuna Yelobwam gebo i voivoiyena. Bi gebogebo otina i voyena ba Sidon edi āgalibona Etabal natuna Desabel i naḡi bi Bal a laulauduneyen. ³² Aḡab Sameliyamo Bal ani lauduneyena vanuwina i āgala bi nopenemo olta i voye. ³³ Bi kota Aḡab, edi maimaituwa Asela* waivinina, aluwina kaina i waimoito. Bi kauwa āgesaudi i voyedi te Islael edi Maimaituwa i waimedina, kaka āgalibona dolidolidi a waibadana.

17

Elaidiya i giu te kalakaladada ya tubuḡa

¹ Taugiuwatana Elaidiya* Dobu Giled nopenemo taun isana Tisbe lavana. Tana i nawa āgalibona Aḡab lisinemo bi giuwena gado, “Giukauwa, te Islael edi Maimaituwa yawayawasanina bi tagu ena taupaula, isanemo ya giugiu te kwalabu matademo sa natonatona mote nabu ee uba sima yovo te tagu ya giu kaka sa tubuḡa.”

Mba kauwina mainana i tubuḡa. Sauga i lofa kauwa mote nabu bi mote kani.

* **16:33:** Asela ba maimaituwa waivinina Bal mwanena. Mesapotomiya, Idip, Ponesiya bi Sailiya lavedi a laulauduneyedi. Tana ba Keinan lavedi edi maimaituwa. * **17:1:** Isa Elaidiya banina ba BADA tana Maimaituwa.

⁸ Kamaina bi BADA, Elaidiya i giuwena gado,
⁹ “Kwa nawa Sidon taunina diyanemo malagai
isana Yalefat bi ġome kwa miya. Bi ġome ba iwape
ya miyamiyana bi kaikana e giuwe te yai kanim.”

¹⁰ Kamaina bi Elaidiya i nawa Yalefatmo
bi sauginemo taun ganakukuna mataetinemo i
tavatava ba iwape i kita i laulaukai bi i wait-
alayena gado, “Aee, ġemoġemotina maso gauba
ġaubona ledumo, kuna ġini te e tego.” ¹¹ Kamaina
bi i nawanawa gauba yaiina aubaina ba Elaidiya
i giu munaġenā gado, “Aee, kota buledi kwa vai
natome.”

¹² Bi iwape ena giu i waimunena gado,
“Giukauwa em Maimaituwa yawayawasanina
isanemo yà giugiuwem, te tagu mote lisigumo
buledi. Bi lisigumo ba falawa ġaubo otina bi kota
olip masina ġaubona sa kenakena. Bi tagu ba yà
laulaukai, te yà nawa vanuwemo bi yà laubuka
ġemota te ka kani bi mulinemo ba kani pekina ka
peki.”

¹³⁻¹⁴ Bi Elaidiya iwape i giuwena gado, “Geġa,
mote kumai nuwaboya! Israel edi Maimaituwa
i giu te falawa bi olip masina dubidi mote
sima kovi, eete Maimaituwa nabu ya giukamaġe
yovoġe dobumo. Bi kwa nawa vanuwemo te
kuna giugiuna mainana kwa voiye bi dolina
buledi ġaubona aubaigu kwa gei buka. Bi nevana
tam bi natum aubaimi kwa buka.”

¹⁵ Elaidiya iwape i giugiuwena mainana i nawa
bi i voiye. Taunana aubaina laġan matabuna
ba kani i kenakena Elaidiya bi iwape manatuna
aubaidi. ¹⁶ Bi Maimaituwa taugiuwatana Elaidiya
lisinemo i giugiuwapana mainana i tubuġa te

falawa dubina bi olip masina dubina mote a kovi. ¹⁷ Lağan visa a kovi mulidimo iwape natuna i sida gulata te i peki. ¹⁸ Kamaina bi iwape, Elaidiya i giuwena gado, “Tam ba Maimaituwa taugiuwatana bai aubaina niga mainana lisigumo kuna voiye. Tam niga ġome kuna tavana ba egu gebogebo kwa kamaġatidi bi natugu kwai peki ee?”†

¹⁹ Bi Elaidiya i giuwena gado, “Natum ku natome.” Bi Elaidiya gomana i avali bi i saġa noke bena wailabunemo bi Elaidiya ena ani kenamo i waikena. ²⁰ Bi tana, BADA lisinemo i laupalina gado, “Aee BADA, egu Maimaituwa bai aubaina niga pilipilina iwape kuna vite. Tana i waianinegu te ena vanuwemo ya miyamiya bi tam kuna voiye te natuna niganana i peki.” ²¹ Bi tana ma faiona gomana i ġomotawi bi BADA lisinemo i laupalina gado, “Aee, BADA egu Maimaituwa, gomana yawasina kwa vite munaġe!”

²² Ġome BADA, Elaidiya ena pali i vaiye bi gomana i waiyawasani. ²³ Kamaina bi Elaidiya gomana i avali yovoġe vanuwa dibunemo bi tinana i vite bi i giuwena gado, “Natum kwa kita i yawasana munaġa!”

²⁴ Kamaina bi iwape i giuwena gado, “Elaidiya, niganana kaka e sibe te tam ba Maimaituwa taugiuwatana bi BADA giuna kuna giugiuwena ba giukauwa.”

† **17:18:** Mba sauginemo lava ai sumaġa te sida bi peki ba Maimaituwa ena kovogħa gebogebo aubaina. Elaidiya ena miya waivini lisinemo ba Maimaituwa matana i sako yovoġe te ena gebogebo i kita bi natuna i peki.

18

Elaidiya bi Bal taugiuwatana

1-2 Kwalabu waifaionina nponemo Sameliyamo nabu mote i yovo lubu, te mba dobuna matabuna gomala i nawa yağosi. Mba kalakaladadana mai i nawa wata. Bi BADA, Elaidiya i giuwena gado, “Kwa nawa ġalibona Aġab lisinemo bi tagu ġotona te nabu yà giukamaġe yovoġe.”

17 Sauginemo ġalibona Aġab, Elaidiya i kitakita ba i giuwena gado, “Tam lavamana Islael dobuna taukapilipilina, ee?”

18 Bi Elaidiya, Aġab ena giu i waimunena gado, “Ei, tagu mote Islael dobuna taukapilipilina. Tam bi em magumagula vaitedi BADA ena giuvavasaġa kona laukasaġiġgiye bi Bal kona laulauduneye. 19 Tam niganana Islael lavedi matabudi kwa giuwedi te sa tava lisigumo, oya kamel dabanemo. Bi kota Bal taugiuwatana 450 bi maimaituwa waivinina Asela taugiuwatana 400 bi tedi mabai ġalibona waivinina Desabel yawai kanidina vaitedi kwa natomedi.”

20 Taunana aubaina ġalibona Aġab Islael lavedi bi Bal taugiuwatana matabudi i yogedi te a tava kamel oyana dabanemo ai ġemotidi. 21 Ĝome Elaidiya lava matabudi matedimo i moito bi i giuwedina gado, “Temi ma visa nuwalaġaġa ko kaisako bamoda BADA bi Maimaituwa ba ko kaiwata, kota Bal bi Maimaituwa ba ko kaiwata.” Ĝome lava mote bai a giuwe.

Āgilālibona edi buka dolidolina 18:22xxivĀgilālibona edi buka dolidolina 18:27

22 Kamaina bi Elaidiya i giuwedina gado, “BADA taugiuwatana nōpodimo ba tagu tauguā yà miyamiya.* Bi Bal taugiuwatana ba 450.

23 Aubaida kau labu ko natomedi. Bi Bal taugiuwatana kau ġemota sa vai bi sa nigo-nigo te kai dabedimo sai dubu saġedi bi mote kai simai tuni. Bi tagu kau ġesau yà vai bi kauwina ġemotina yà voiyē. **24** Kamaina bi emi maimaituwa lisinemo ko laupali bi tagu kota BADA lisinemo yà laupali. Bi ta kita te bamo maimaituwa bi kai yai vavanina ba tana tau-nana Maimaituwa giugiukauwina. Bi ġome lava matabudi ai anina.”

25 Bi Elaidiya, Bal taugiuwatana i giuwedina gado, “Temi kau ġemota ko vine bi ko kanonoġi te emi sewasewa. Temi kona wapa gulata, taunana aubaina sewasewa ko gei voiyē bi kai komai tuni. Bi emi maimaituwa lisinemo ko laupali.”

26 Kamaina bi kau a vai bi a kanonogi bi olta dabanemo a sako. Bi a laulau palina maimaituwa Bal isanemo olaolalemo eete suwalamodo bi kota a binabinauna gado, “Oo Bal, ema pali kwa vaiye!” Bi olta a voivoiyena a bigabiga wai kwaivivili. Bi Bal mote kalinedi i vaiye bi mote bai i tubuā.

27 Bi suwala modo palatinemo Elaidiya i wai namaġedina gado, “Kalinemi dididiginemo ko laupali! Giukauwa te tana maimaituwa! Augunai male ya wai nuwanoġoġota gulata ee i nawa ginamuli ee bamo ya nawanawa ee ya kenakena te

* **18:22:** Elaidiya ena giu ba ġalibona waivinina Desabel i giugiuwata, i ġoegoe te maso Maimaituwa ena taugiuwatana i waipekidi. Aġab ena taupaula

Āgilālibona edi buka dolidolina 18:28xxv Āgilālibona edi buka dolidolina 18:36

ko lainuwesi.” ²⁸ Kamaina bi a binau gulata bi edi vaivai luvanemo taudīga kepatemo bi naipimo tunidi a sesesedina eete kwasina ai tosidi. ²⁹ Tedi yağolo a binabinauna eete aubiga lausewasewa ena suwala kauwa i vai bi mote bai i tubūga ee mote kalinedi i vaiye bi i giuwatowaneadi.

³⁰ Kamaina bi Elaidiya lava matabudi i giuwedina gado, “Ko nato lisigumo.” Bi lava matabudi a nato a moito kwaivivili bi tana Maimaituwa ena olta a koikoi suwasuwana i laivaliu munāge. ³¹ [☆]Bi ḡakima 12 i tanodi te Islael damdi 12 nopodimo ba ḡakima ġemōġemotaġa, mba damdi sa wai mataile. Bi isa Islael ba edi magula Deikap isana ḡesauna BADA i vite. ³² Niga ḡakimidimo BADA ani lauduneyena olta i voiye. Bi tana olta diyana tikwali ena ani velau i ḡala waikwaivivili te luvana gauba dubidi 4, sa ġinidi te ya wanavu. ³³ Bi tana olta dabanemo kai i waidubu saġedi bi kau i nigonigo bi kai dabedimo i wai dubu saġedi bi i giuna gado, “Dubi ġemōġemotaġa ba 14 lita luvedi koi wanavudi te sewasewa ma kaina dabanemo ko ġini tawatawa.”

³⁴ Mai a voiye mulinemo ba i giuwedina gado, “Kota ko voiye munāge.” Kamaina bi a voiye munāge, “Kota koi faioni.” Bi ai faioni. ³⁵ Te olta ena ani moito tikwalina a ḡalāġalāna gauba i wanavu.

³⁶ Bi aubigamo lausewasewa saugina i tava bi Elaidiya i moito nawa olta diyano bi i laupalina gado, “Oo BADA, Eiblaġam, Aisik bi Islael edi Maimaituwa, niganana kwa kamaġġtim te tam Islael edi Maimaituwa bi tagu em taupaula

[☆] **18:31:** Pak 35:10

Āgīgalibona edi buka dolidolina 18:37xxviĀgīgalibona edi buka dolidolina 18:44

bi niga kauwidi e voyedina ba em giuvavasaḡa luvanemo. ³⁷ Oo BADA egu pali kwa vai, te niga lavedi sa sibe te tam BADA Maimaituwa bi tam kaka nuwedi kwa vitaledi te sa nato lisimmo.”

³⁸ Kamaina bi Maimaituwa ena kai i yovo bi sewasewa, kai, ġakima bi doğa i kalaġosedi bi kota gauba tikwalimo i sosovi waiġasali.

³⁹ Bi sauginemo lava matabudi a kitakita ba a laudulu yovo doğamo bi kalinedi dididiginemo a binauna gado, “BADA tana taunana Maimaituwa! BADA tana taunana Maimaituwa!”

⁴⁰ Bi Elaidiya i giuvavasaġedina gado, “Bal taugiuwatana ko kaidididi, mote ġemota koma kita kamaġe bi ima naila ima nawa. Kamaina bi lava Bal taugiuwatana a kaidididi bi Elaidiya i waidoli nawedi Kison gwagwanemo bi ai peki kovidī.”

⁴¹ Kamaina bi Elaidiya, Aġab i giuwena gado, “Kwa nawa, kwa kani bi kwa tego banina tagu nabu dididiga daguguna e vaiye ya natonato.”

⁴² Bi Aġab i nawa i kani bi i tego bi Elaidiya i saġa oya kamel dabanemo bi i laudulu solana tuwapekana gavogavodimo bi i laupali.

⁴³ Ĝome ena taupaula i giuwena gado, “Kwa nawa bi nisa yawaninaġa kwai kita nawa.” Kamaina bi ena taupaula i nawa bi nisa yawaninaġa i waikita nawa bi i nato munaġa te i giuna gado, “Tagu mote bai ya kita.” Elaidiya mala 7 ena taupaula i giuwe, te ya nawa yai kita.

⁴⁴ Bi nawa wai 7-nemo ena taupaula i tava munaġa bi i giuwena gado, “Yada ġauba e kita, kitana mai lava nimana nisaġa i saġasāġa.”

Kamaina bi ena taupaula i giuwena gado, “Kwa nawa bi Aḡab kwa giuwe, te ena seliotmo ya gelu bi ya munaḡa makai muliḡa kaka nabu ya miyagudu.”

⁴⁵ Noi taunana te yada i waidudubala bi nabu nuwana tava. Kamaina bi nabu dididiga ma yavayavalina i miya kuluva. Ġome Aḡab ena seliotmo i miya saḡa bi velau i nawa Diyesalel tauninemo. ⁴⁶ Kamaina bi Bada, Elaidiya ġailisi dididiga i vite bi ena gala i saġe ena dagilolomo i tagini bi i velau Aḡab ena seliot i ġose kamaġe bi i nawa Diyesalel lisinemo i gei tava.

19

Elaidiya i naila i nawa Sainai oyanemo

¹ Bi sauginemo Aḡab vanuwemo i tava ba bai matabuna Elaidiya i voivoiyena ġalibona waivinina Desabel i tainuwatau. Bi bainewa Elaidiya, Bal taugiuwatana kepatemo i waiwaipekidina.

² Kamaina bi Desabel giu i giukamaġe Elaidiya lisinemo bi i giuwena gado, “Niga saugina bokina mainana yài pekim bainewa Bal taugiuwatana kuna waipekidina mainana. Bamoda mote yama voiye ba ya laulaupali te maimaituwa sa kovoġigu bi kota sai pekigu.”

³ Kamaina bi Elaidiya i naila bi ena yawasana aubaina i velau i nawa. Bi sauginemo Biyasiba taunina Diuda nöponemo i tava ba ġome ena taupaula i ġose kamaġe. ⁴ [✡]Bi laġan ġemota nöponemo tana taunaġa kalakalalelemo i nawa aupom. Bi kai isana ġilīgili pakanemo i tava bi

[✡] **19:4:** Dya 4:3

i miya tulu bi peki aubaina i laupalina gado, “BADA, tagu kamaina, i visu te egu yawasana kwa kaikamağe. Tagu kaikana e peki mai egu magumagula pekipekidi.” ⁵ Kamaina bi i guliyovo, i kena te i wainuwayavuğā.

Bi aneya i waimağemoti te i lainuwesi bi i giuwena gado, “Ku kena moito bi kwa kani.”

⁶ Elaidiya i kena moito bi i wai laulaukita ba buledi gabugabuna bi gauba dubina kununa yawannemo a kenakena. Kamaina bi buledi i kani bi gauba i tego bi i guliyovo te i kena munağā.

⁷ Kamaina bi BADA ena aneya i lainuwesi munağē bi i giuwena gado, “Ku kena moito bi kwa kani bagibagi. Banina maneka i lofa bi mote kuma voiye ba mote luvam te kwa nawa.”

⁸ Taunana aubaina i kena moito bi buledi i kani bi gauba i tego. Bi yasidimo i babalana lağan 40 bi dudubala 40 te Maimaituwa ena oya Sainaimo i tava. ⁹ Bi mba dudubalinemo ba guba nophonemo i sola nawa te i kena.

BADA, Elaidiya lisinemo i laumağata

Bi dudubalemo BADA, Elaidiya i giuwena gado, “Tam niga ġome bai kwa voivoiye.”

¹⁰ Bi Elaidiya i giuna gado, “Maimaituwa ġaiġailisi guletim, tagu sauga matabuna tam taumğā aubaim e noyanoya. Bi geğə te Is-lael lavedi em waianina bagibagina a daboke bi em olta a dousuwesuwedi. Bi taugiuwatam matabudi kepatemo ai peki kovidi. Bi tagu tau-guğā ya miyamiya bi niganana sa ġoeğgoena kota sai pekigu.”

¹¹ Bi BADA Maimaituwa Elaidiya i giuwena gado, “Kwa laupotiyovo bi kwa nawa oyamo bi matagumo kwa moito.”

Kamaina bi Elaidiya i nawa oyamo i moito. Bi BADA matanaḡa i natonato bi yavala bagibagina i laulausuve te oya i nuwagunevi, te ḡakima a dabalala bi BADA mote yavalemo. Bi yavala mulinemo ba yoyo bi BADA mote yoyomo. ¹² Bi yoyo mulinemo ba kai menamenana bi BADA mote kai menamenanemo. Bi kai menamenanana mulinemo ba waikasakasavena i vaiye. ¹³ Bi sauginemo i vaivaiye ba ena gala i solu yovoġe matana i waigove bi i potiyovo guba mataetinemo i moito. Kamaina bi kalina i giuwena gado, “Elaidiya niga āgome bai kwa voivoiye?”

¹⁴ Bi Elaidiya i giuna gado, “Maimaituwa āgaiġailisi guletim, tagu sauga matabuna tam taumḡa aubaim e noyanoya. Bi geġa te Is-lael lavedi em waianina a daboke bi em olta a dousuwesuwedi. Bi taugiuwatam matabudi kepatemo ai peki kovidi. Bi tagu tauguġa ya miyamiya bi niganana sa āgoēgoena kota sai pekigu.”

¹⁵ Kamaina bi BADA i giuwena gado, “Bamo etanaġa kuna saġasaġana kota maiġa kwa mu-naġa, te kwa nawa Damaskas kalakalalelenemo. Bi sauginemo āgome kuna tavana ba kwa nawa taun nophonemo bi Eisel dabanemo buyobuyo kwa ġini bi kwai mataile te tana ba Sailiya edi āgilibona. ¹⁶ Bi Nimsi natuna Yeġu dabanemo buyobuyo kwa ġini bi kwai mataile te tana ba Islael edi āgilibona bi Safeti natuna Elisa, Eibol Megħola lavana dabanemo buyobuyo kwa ġini bi kwai

Āgalīgalibona edi buka dolidolina 19:17xxx Āgalīgalibona edi buka dolidolina 19:21

mataile te tana ba gabum ya vai te taugiuwatana.
¹⁷ Bi aiyai Eisel lisinemo i naila i nawana ba Yeğu yai peki. Bi mabai Yeğu lisinemo a naila a nawana ba Elisa yai pekidi. ¹⁸ Bi Islael lavedi 7 tausan mabai mote Bal a lauduneyedi bi aluwidi mote ai suluvedi, tedi ba sa miya.”

Maimaituwa Elisa i yoge

¹⁹ Kamaina bi Elaidiya i nawa te Safeti natuna Elisa i banavi ena daibimo i suwasuwata. Bi ġome ba anisuwata bulumakau labulabuġa wapedi 12 bi wai 12-na i suwasuwatae. Bi i nawa lisinemo te ena kwama i vai te Elisa dabayalonemo i wailauvana bi i nawa. ²⁰ Kamaina bi Elisa i velau Elaidiya mulinaġa bi i giuwena gado, “Aee kwai aninegu te ya nawa tamagu bi tinagu yai yebonedi bi yài suluvedi kaka yà nato te yà kaiwatam.” Ĝome te Elaidiya i giuwena gado, “Kwa nawa bi bai lisimmo e voivoiyena kwa noġoti.” ²¹ Kamaina bi Elisa i munaġa ena daibimo ena bulumakau labu i waipekidi. Bi ani suwata kaidi i koisuwesuwedi bi musala i laugabusila bi lava i vitedi a kani. Ĝome te Elisa i nawa bi Elaidiya aubaina i waitaupaula.

**Buk Baibel long Kakabai
Portions of the Holy Bible in the Kakabai language of
Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Kakabai long Niugini**

copyright © 2010-2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kakabai

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-06-05

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

8614ef9e-7279-5fda-a20a-4c1b45b2f51a